

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abtineren en de dialoog tussen rechter en wetgever

Uzman, J.

Citation

Uzman, J. (2013, December 5). *Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abtineren en de dialoog tussen rechter en wetgever*. Meijers-reeks. Kluwer, Deventer. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/22740>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/22740>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/22740> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Uzman, Jerfi

Title: Constitutionele remedies bij schending van grondrechten : over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abstineren en de dialoog tussen rechter en wetgever

Issue Date: 2013-12-05

DEEL III | RECHTSVERGELIJKING

In deel I analyseerde ik de *terme de grâce* zoals die vorm kreeg in het Nederlandse recht. Het ging mij daarbij om de situatie dat de rechter er vanaf ziet om een remedie te bieden, en zich er – in plaats daarvan – toe beperkt om vast te stellen dat het wettelijk voorschrift in strijd is met een mensenrecht. Hij laat de kwestie dan over aan de wetgever.

In deel II bezag ik vervolgens de, met name, Europese dimensie van dit verschijnsel. Hoe verhoudt zich zo'n *terme de grâce* tot de eisen van effectieve rechtsbescherming die uit de Straatsburgse en de Luxemburgse rechtspraak voortvloeien? Ik signaleerde in dat verband een aantal knelpunten.

Het derde deel van dit boek is gewijd aan een rechtsvergelijkende analyse van de *terme de grâce*. Ik bezie in drie landen, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Canada, hoe rechters daar omgaan met hun constitutionele mandaat om grondrechten, ook jegens de formele wetgever, te beschermen. Welke remedies staan hun dan ten dienste? Beperken zij zich weleens tot een zuiver declaratoire remedie, en waarom doen zij dit dan? En als zij dat doen, welke modaliteiten heeft zo'n Duitse, Britse of Canadese *terme de grâce* dan? Hoe ziet zij er uit, en wat zijn haar gevolgen? Het doel van deze rechtsvergelijking is tweeledig. In de eerste plaats wordt zo de Nederlandse *terme de grâce* in een internationaal perspectief geplaatst. Zuivere nieuwsgierigheid is hier dus het voornaamste motief. In de tweede plaats bezie ik of elementen uit het constitutionele recht en de constitutionele rechtspraak van deze landen, aanleiding kunnen geven voor suggesties ter verbetering van het Nederlandse model.

